

International Center for Economic Growth

Európai Központ

HÍRLEVÉL

TARTALOM

TARTALOM.....	2
RENDEZVÉNYEK.....	3
PUBLIKÁCÓK.....	7
TANULMÁNYOK	9
PROJEKTEK.....	10

RENDEZVÉNYEK

"2004- es gazdasági kilátások és veszélyek Magyarországon"

(2004. január 14.)

A Német-Magyar Ipari és Kereskedelmi Kamara és az ICEG Európai Központ közös szeminárium-sorozatának nyitó rendezvényére 2004. január 14 – én került sor Budapesten. A rendezvények célja, hogy szemináriumok keretében tájékoztassa a résztvevőket az európai uniós csatlakozás kiemelt témáiról, segítséget nyújtva ezzel a felkészüléshez. A szemináriumon elhangzott három előadás a 2004-ben felmerülő inflációs veszélyekkel és monetáris politikai kihívásokkal, a magyar árfolyampolitikai dilemmákkal, illetve a magyar növekedési és egyensúlyi kérdésekkel foglalkozott.

A PPP (public private partnership), azaz az állami- és magánszektor együttműködésének hazai tapasztalatai és jövője

(2004. január 20.)

Az ICEG Európai Központ, az Állami Számvevőszék Fejlesztési és Módszertani Intézete és a Magyar Közgazdasági Társaság a Nyugat- Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökséggel együttműködésben az OTP Bank Rt. Győri Fiókjának támogatásával 2004. január 20-án konferenciát rendezett Győrben.

A konferencia célja annak áttekintése volt, hogy milyen tapasztalatok halmozódtak fel a PPP rendszer hazai működésével kapcsolatban, melyek alkalmazásának empirikus tapasztalatai, előnyei és problémái. Az előadások vizsgálták a PPP működését az államháztartási intézmények, a programokban szerepet vállaló magánvállalkozások, a szabályozó hatóság szemszögéből. A konferencia célja a korábbi rendezvényeinkhez hasonlóan az volt, hogy a témához különböző oldalról közelítő előadókat megszólaltatva a lehetőség szerinti legteljesebb képet adja a PPP működésével kapcsolatban szerzett tapasztalatokat illetően.

Gazdasági és politikai kapcsolatok az EU csatlakozás után: A visegrádi négyek és Oroszország, Ukrajna, Fehéroroszország és Moldova

(2004. február 5-6.)

A konferenciát az ICEG Európai Központ a Világgazdasági Kutatásokért Alapítvánnyal közösen rendezte Budapesten. A rendezvény fővédnöke Medgyessy Péter miniszterelnök volt.

A konferencia annak a **Freedom House** és a **UNDP** által támogatott kutatási programnak a bevezetéseként került megrendezésre, amely a visegrádi államok és a FÁK országok közötti gazdasági kapcsolatok jövőjének alakulását vizsgálja. A konferencia a nyitóelőadások után a makrogazdasági kilátásokat áttekintő plenáris üléssel folytatódott, majd pedig párhuzamos szekcióüléseken a makrogazdasági folyamatok, illetve a politikai és gazdasági együttműködés egyes területeinek - biztonságpolitika, pénzügyek és befektetések, feketegazdaság, külkereskedelem és a vállalati szektor - alakulását vitatták meg a résztvevők. A konferencián

kutatók, a politikatudomány, üzleti szervezetek és a kormányok, valamint nemzetközi pénzügyi szervezetek képviselői tartottak előadást.

Az EU csatlakozás és a hazai gazdaság versenyképessége: versenypolitika, adóterhelés, termelési költségek

(2004. február 11.)

A Német-Magyar Ipari és Kereskedelmi Kamara és az ICEG Európai Központ közös szeminárium-sorozatának nyitó rendezvényére 2004. február 11-én került sor Budapesten. Az ICEG Európai Központ munkatársai által tartott előadásokon a következő előadások hangzottak el: „Magyarország versenyképessége a tőkevonzás tekintetében”; „Adóterhelés és a hazai gazdaság nemzetközi versenyképessége”; „A magyar gazdaság ár- és költség-versenyképessége kelet-közép-európai összehasonlításban”.

Balkán: fejlődési kilátások és távlatok a hazai gazdasági szereplők részére

(2004. március 31.)

A Magyar Közgazdasági Társaság és az ICEG EC közös konferenciája áttekintette, hogy milyen kilátások jellemzik a politikai és gazdasági értelemben felértékelődő balkáni régiót, milyen makrogazdasági és szerkezeti folyamatok határozzák meg a jelentősebb délkelet-európai gazdaságok fejlődését, miképpen tudja a hazai vállalati és pénzügyi szféra a bővülő lehetőségeket kihasználni, milyen hazai gazdaságpolitikai és gazdaságdiplomáciai lépések szükségesek az üzleti élet hatékonyabb képviseletéhez.

"Államháztartási reform: mikor, mit és hogyan?"

(2004. április 21.)

A Magyar Közgazdasági Társaság az ICEG EC és az ÁSZ Fejlesztési és Módszertani Intézete közös szervezésében lezajlott konferencia keretében neves előadók tekintették át azokat a kérdéseket, amelyek az államháztartás átalakításával kapcsolatosan előtérbe kerülhetnek a következő 1-2 évben. A konferencia a teljesség igénye nélkül a következő kérdéseket próbálta elemezni: Miképpen hat rövid távon a radikális államháztartási reform a gazdasági növekedésre? Milyen politikai gazdaságtani szempontokat kell a reform során figyelembe venni? Milyen irányba módosuljon az adórendszer, miképpen lehet a versenyképesség-szolidaritás-méltányosság hármasság elvének figyelembevételével átalakítani az adórendszert? Túlzott-e a közigazgatásban alkalmazottak köre, és ha igen, akkor milyen eszközökkel lehet ezt mérsékelni? Milyen szervezeti, finanszírozási, tulajdonosi változásra van szükség az oktatás és az egészségügy területén?

"Önkormányzati reform: kilátások és kérdőjelek"

2004. június 16.

A Magyar Közgazdasági Társaság, az ICEG Európai Központ és a az ÁSZ Fejlesztési és Módszertani Intézetének közös szervezésében lezajlott konferenciának a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara Széchenyi terme adott otthont.

A jelentős érdeklődéssel övezett konferencia annak áttekintését tűzte ki célul, hogy milyen problémákkal küzd a hazai önkormányzati rendszer, milyen elképzelések születtek a fennálló feszültségek kezelésére, milyen változásokat eredményez az Európai Unióhoz történő csatlakozás az alrendszer működésében, valamint miképpen épülhetnek be az önkormányzatok a következő Átfogó Fejlesztési Terv fejlesztési folyamataiba.

Az információs társadalom fejlődése az új tagállamokban, illetve a csatlakozásra váró országokban.

Krynica, Lengyelország, 2004. September 9-11.

"Information and Telecommunication Technologies in Central and Eastern Europe and their Applications: competitiveness, productivity, growth" szekció az IPTS és az ICEG EC közös szervezésében.

Az ICEG Európai Központ és a sevillai székhelyű IPTS (Institute for Prospective Technological Studies) egynapos szekciót rendezett 2004. szeptember 11-én a Krynicai Közgazdasági Fórumon. A szekció-ülésen az újonnan csatlakozott, illetve a csatlakozásra váró közép-kelet-európai országokban az információs társadalom és a gazdaság fejlődésében végbement változásokról hangzottak el előadások.

"Trends and Prospects in the Information Society: Hungary and the New Member States"

2004. október 13.

A Magyar Közgazdasági Társaság és az ICEG Európai Központja angol nyelvű konferenciájának ezúttal az Informatikai és Hírközlési Minisztérium konferenciaterme adott otthont.

Az ICEG Európai Központ az Európai Bizottság által meghirdetett és az Európai Unió sevillai Közös Kutatási Központja (Joint Research Centre, JRC) által vezetett program keretében elkészítette 13 újonnan csatlakozott, illetve tagjelölt állam információs társadalom fejlettségével kapcsolatos felmérését. A program keretében 13 országtanulmány és egy, a regionális folyamatokat bemutató összefoglaló anyag készült el. Az összefoglaló anyag hivatalos EUR publikációs számot kap és az Európai Unió hivatalos kiadványa lesz végleges elfogadását követően.

Az ICEG Európai Központ az Európai Bizottság által meghirdetett és az Európai Unió sevillai Közös Kutatási Központja (Joint Research Centre, JRC) által vezetett program keretében

elkészítette 13 újonnan csatlakozott, illetve tagjelölt állam információs társadalom fejlettségével kapcsolatos felmérését. A konferencián sor kerül ezen anyagok bemutatására és ehhez kapcsolódva a konferencián előadnak az információs gazdasággal foglalkozó nemzetközi szervezetek (Világbank, Európai Unió Információs Társadalom Igazgatóság), a hazai államigazgatási, vállalati és érdekképviselői vezetők. A konferencián a következő fontosabb témákban kerül sor előadásokra:

- Melyek az Európai Unió prioritásai az információs gazdaság és társadalom fejlesztése terén az EU-25-ök és az újonnan csatlakozottak tekintetében? Miképpen érvényesül ez a következő költségvetési időszakban?
- Milyen Magyarország relatív helyzete a régióban és a kibővült Európai Unióban az információs gazdaság és társadalom fejlettségét illetően?
- Milyen eszközökkel lehet az információs gazdaság gyorsabb fejlődését elérni a regionális tapasztalatok és a Világbank ajánlásai alapján?
- Milyen főbb folyamatok jellemzik az ICT iparág fejlődését Magyarországon és az egyre több közvetlen tőkebefektetést vonzó Szlovákiában?
- Milyen célokat, elképzeléseket fogalmaz meg a magyar kormányzat az információs gazdaság és társadalom fejlesztésére?
- Mik az érdekképviselők és a vállalati szereplők céljai a második Nemzeti Fejlesztési Tervvel, az információs gazdaság fejlesztésével kapcsolatosan?

PUBLIKÁCIÓK

ICEG Európai Központ – Corvinus: Balkán Monitor sorozat

Az ICEG Európai Központ a Corvinus Rt. támogatásával új sorozatot indított, melynek neve ICEG EC - Corvinus Balkán Monitor, vagy röviden Balkán Monitor. A kéthetente, angol és magyar nyelven párhuzamosan megjelenő kiadvány alapvetően hét országgal foglalkozik, ezek: Albánia, Bosznia-Hercegovina, Bulgária, Horvátország, Macedónia, Románia és Szerbia és Montenegró. A kéthetente megjelenő kiadvány az adott időszak legfontosabb gazdasági kérdéseit kívánja elemezni, amelyek relevánsak lehetnek mind a gazdasági szereplők, mind az állami intézmények számára.

Úgy érezzük, hogy egyre növekvő érdeklődés mutatkozik e térség iránt mind a politika, mind a gazdaság irányából. A politikai szereplők közül egyre többen gondolják úgy, hogy hazánknak egyfajta hídszerepet kellene betöltenie a Balkán irányában, mint a kibővült Európai Unió délkeleti sarokbástyája. A gazdaság oldaláról már korábban is megvolt ez a tendencia, hiszen több vállalat is jelentős tranzakciót valósított meg a térségben, különösen ebben az évtizedben. Úgy gondoljuk, hogy ez a tendencia a jövőben még inkább erősödni fog. Ezért tartjuk megalapozottnak e kiadvány elindítását.

ICEG EC Munkafüzet sorozat

ICEG EC Munkafüzet 7.

Borkó Tamás: A Stabilitási és Növekedési Egyezmény relevanciája és gazdaságpolitikai jelentősége Magyarország számára

A tanulmány a Stabilitási és Növekedési Egyezményt, annak pozitív és negatív elemeit, a szabályozás kapcsán megjelenő reformjavaslatokat és a fiskális szabályozás Magyarországi aktualitását taglalja.

ICEG EC Munkafüzet 6.

Bilek Péter: A korábbi bővítések tapasztalatai Magyarország számára: a külkereskedelem

Bilek Péter elemzése áttekinti a külkereskedelmi folyamatok alakulását a kohéziós államokban az Európai Unióhoz történő csatlakozásukat követően. A tanulmány - összevetve a kohéziós államokat hazánkkal - a korábbi tapasztalatok alapján következtetéseket fogalmaz meg a hazai külkereskedelemben a csatlakozást követően várható folyamatokat illetően.

ICEG EC Munkafüzet 5.

Bebeszy Dániel: AZ ERM II: Horgony vagy célpont

A tanulmány az euró-övezeti tagság előfeltételének tekintett ERM-II rendszer működését, az ERM-II-be történő belépésből származó előnyöket és költségeket elemzi. Az elemzés az árfolyampolitikával kapcsolatosan szerzett regionális tapasztalatok értékelését követően kitér a nominális és reálkonvergencia vizsgálatára, az ERM-II rendszeren belül érvényesülő átváltásokra, a sikeres ERM-II tagság előfeltételeinek elemzésére. Végezetül rövid áttekintést

ad az újonnan csatlakozott gazdaságok GMU-ba történő integrációval kapcsolatos stratégiájáról.

ICEG EC Munkafüzet 4.

Czakó Veronika: Az inflációs célkitűzéses monetáris politikai rendszer működése Braziliában

A tanulmány az inflációs célkitűzés rendszerének bemutatását követően elemzi a rendszer működésének brazil tapasztalatait, különös tekintettel az intézményi környezetre, a jegybank és a fiskális hatóság közötti együttműködésre, a rendszer technikai paramétereire. A brazil tapasztalatok alapján a tanulmány tanulságokat fogalmaz meg az inflációs célkitűzés hazai alkalmazását illetően.

ICEG EC Munkafüzet 3.

Gáspár Pál – Halász Anita – Lepp-Gazdag Anikó: Az államháztartás működési problémái

A rövid összefoglaló jellegű elemzés célja, hogy összesítve mutassa be azokat a problémákat, amelyek a magyar államháztartást jellemzik. A tanulmány első fejezete az államháztartás főbb szerkezeti problémáit mutatja be, míg a második fejezet az eddigi reformok problémáit elemzi. Az ezt követő négy fejezet az államháztartás **kiadási** oldalát megtestesítő alrendszerek működési problémáit jellemzi, külön foglalkozva az egészségügy, az oktatás, az önkormányzati rendszer és a szociálpolitika területeivel. A tanulmány záró fejezete az adórendszer torzulásainak elemzését tartalmazza.

ICEG EC Munkafüzet 2.

Lepp-Gazdag Anikó: Néhány gondolat a magyar egészségügy reformjához

Lepp Gazdag Anikó tanulmánya az első az ICEG Európai központ által az államháztartási reformmal kapcsolatosan készülő anyagok közül. A tanulmány áttekinti a mai egészségügyi rendszer működésének problémáit, elemzi a reformjavaslatokat (különös tekintettel Bokros Lajos 130 pontjában megfogalmazott szempontokra), és javaslatokat fogalmaz meg az egészségügyi rendszer reformjának egyes elemeihez.

ICEG EC Vélemény

ICEG EC Vélemény XIII

Bilek Péter: Folyó fizetési mérleg alakulása és működőtőkeáramlás a délkelet-európai országokban (2004. április)

A Vélemény a hét balkán ország - Albánia, Bosznia-Hercegovina, Bulgária, Horvátország, Macedónia és Szerbia-Montenegró - folyó fizetési mérleg szerkezetével és a térségbe áramló külföldi működőtőke alakulásával foglalkozik. A folyó fizetési mérleg szerkezete alapvetően eltér a visegrádi országokban tapasztaltaktól, aminek oka nagyrészt az eltérő gazdasági fejlettségből adódik. Ugyanakkor a balkán országokba irányuló külföldi tőke az elmúlt évek során dinamikus növekedésnek indult, így e térség is várhatóan elindul egy hasonló úton, amire az élenjáró átalakuló országok már egy-másfél évtizede ráléptek. A Vélemény e kérdésekkel és problémákkal foglalkozik részletesebben.

TANULMÁNYOK

ICEG EC - Világgazdaság: Konvergencia jelentés (2004/1)

Az ICEG Európai Központ és a Világgazdaság kooperációjában megjelent tanulmány negyedik kiadása a csatlakozó nyolc közép-európai, illetve balti állam reál- és nominális konvergenciáját, fejlettségét mutatja be egy összehasonlító, egységes index segítségével. Az indexnek köszönhetően összehasonlító képet kapunk az egyes országok EU-felkészültségéről, illetve az ebben - a 2002. decemberben történt első publikáció óta - bekövetkezett változásokról.

A csatlakozó államok rangsorában tavaly a 2002-ben is megfigyelt sorrend alakult ki. Összességében az országok többsége kisebb mértékben előrehaladt a konvergencia indexben, bár Lettország Csehország esetében enyhe csökkenés, míg Litvánia esetében stagnálás mutatható ki. A rangsort változatlanul Szlovénia vezeti, köszönhetően a térségben kiugróan magas reálgazdasági fejlettségének és kedvező szerkezeti adottságainak, valamint az inflációt leszámítva évek óta stabil makrogazdasági környezetének.

PROJEKTEK

A közvetlen tőkebefektetések beáramlásának regionális típusai Magyarországon

A projekt célja

A projekt témája a közvetlen tőkebefektetések típusainak és dinamikájának összehasonlítása Magyarországon egy fejlett illetve alulfejlett régiójába azzal a céllal, hogy lehetséges kapcsolódási pontokat találjon a kis-és középvállalkozások fejlesztése és a közvetlen tőkebefektetések között. A projekt része volt a Magyarországra történő közvetlen tőkebefektetések átfogó vizsgálata, a regionális befektetési típusok áttekintése, a külföldi multinacionális cégek és a helyi alvállalkozók közötti kapcsolat vizsgálata. A projekt célja az állami politikák értékelése mellett az azok fejlesztésére tett javaslatok kidolgozása volt.

A projekt eredményei

A projekt két egymásra épülő részből állt. Az első rész feladata az áttekintés elkészítése volt a közvetlen tőkebefektetések beáramlásának regionális jellemzőiről és azok hatásairól a kis-és középvállalkozásokra a két magyar régióban. A második rész keretében az összefoglaló tanulmány és a gazdaságpolitikai javaslatok készültek el.

Az ICEG EC szerepe

Az ICEG EC partnerként vett részt a projektben, melyet az OTP Bank Rt. koordinált.

Az átmenetet követő makrogazdasági kérdések elemzése

A projekt célja

A projekt 2002-ben indult, de a megvalósítás 2003 során történt. Fő célja azon fejlett közép-európai gazdaságok tapasztalatainak megvitatása, amely tanulságos lehet az orosz gazdaságpolitikusok számára. Az ICEG Európai Központ partnerei a projektben az amszterdami Tinbergen Intézet és a moszkvai New Economy School. Az ICEG Európai Központ feladata egy tanulmány elkészítése a közép-európai deviza-beáramlás kezelésének tapasztalatairól, illetve a hasonló feladatok előtt álló orosz gazdaságpolitikusok számára ajánlatok és javaslatok elkészítése volt.

A projekt eredményei

A projekt két, egymásra épülő részből állt. Az első rész a közép-európai és az orosz tanulmányok elkészítését, a második pedig e tanulmányok eredményeinek belefoglalását jelentette a projekt a holland és orosz partnerek által készített egyéb elemei közé.

Az ICEG EC szerepe

Az ICEG EC partnerként vett részt a projektben, melyet a Tinbergen Intézet (Amszterdam) koordinált.

Privatizációs tapasztalatok Közép- és Kelet Európában

A projekt célja

A projekt fő célja a különböző közép- és kelet-európai gazdaságok privatizációs tapasztalatainak értékelése a magyarországiakkal való összehasonlítás céljából. A tanulmányok elemezték a különböző privatizációs technikákat, a privatizációs intézkedések sorrendjét és sebességét az egyes országokban, a privatizáció hatását a költségvetési egyenlegekre és a fő makrogazdasági mutatók alakulására. Az összefoglaló tanulmány átfogó értékelést adott a magyar privatizációról összehasonlítva a közép-és kelet európai gazdaságokkal, kiemelve az összehasonlításban a folyamat pozitív és negatív elemeit.

A projekt eredményei

A projekt két egymásra épülő részből állt. Az első rész a közép- és kelet- európai ország-tanulmányok, míg a második rész az összefoglaló tanulmány elkészítését jelentette.

Az ICEG EC szerepe

Az ICEG EC partnerként vett részt a projektben, melyet az Állami Számvevőszék Fejlesztési és Módszertani Intézete koordinált.

Tényezők és hatások az információs társadalomban: Előrejelző elemzés a csatlakozó országokban

Megrendelő: Európai Bizottság/IPTS

A projekt célja

A kutatás fő célja az információs társadalom jelenlegi állapotának feltárása és elemzése a 13 csatlakozni kívánó országban, valamint ezen országok gazdasági és szociális fejlődésére gyakorolt lehetséges hatásainak elemzése. A projekt első része 13 ország-tanulmány elkészítését tartalmazza az információs társadalom lehetőségeiről az adott országban, illetve a várható kedvező vagy hátrányos hatásairól e gazdaságokra és a kibővült Unióra általában. Az ország-tanulmányok zárásaként az adott országban az információs társadalom jövőjével kapcsolatos lehetséges scenáriók és az azokat alátámasztó érvelések szerepelnek.

A projekt második része a 13 ország-tanulmány alapján elkészítendő egységes és előrejelző jelentés, amely értékeli és felvázolja az információs társadalom perspektíváit a csatlakozni kívánó országokban és a kibővült EU-ban. Ez a szintézis jelentés gazdaságpolitikai következtetéseket von le az Európai Unió jelenlegi és várhatóan csatlakozó országai számára.

Az ICEG EC szerepe

Az ICEG EC a projekt koordinátora és a konzorcium vezetője.